

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY
KLASA VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

Poniższy zestaw wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny uwzględnia planowane osiągnięcia ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności zawarte w rozkładzie materiału i planie wynikowym zintegrowanym z serią *Podróże w czasie*.

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	Poziom konieczny ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy ocena dostateczna	Poziom rozszerzający ocena dobra	Poziom dopełniający ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający ocena celująca
1. Wybuch II wojny światowej	Uczeń zna: • datę: 1 IX 1939 • żądania Hitlera wobec Polski • cele wojny Niemiec przeciw Polsce Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności wybuchu II wojny światowej	Uczeń zna: • treść paktu Ribbentrop–Mołotow Uczeń rozumie: • pojęcie: pakt Ribbentrop–Mołotow Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny odmowy polskich polityków wobec żądań niemieckich	Uczeń zna: • daty: III 1939, 23 VIII 1939 Uczeń rozumie: • cele działań Hitlera i Stalina Uczeń potrafi: • przedstawić międzynarodowe położenie Polski latem 1939	Uczeń potrafi: • dostrzec związek między charakterem działań zbrojnych a celami wojennymi sformułowanymi przez Hitlera	Uczeń rozumie: • motywy działań i poglądów politycznych różnych państw europejskich przed wybuchem II wojny światowej Uczeń potrafi: • porównać stosunek sił armii polskiej i niemieckiej w początkowej fazie wojny obronnej
2. Wojna obronna Polski	Uczeń zna: • daty: 1 IX – 5 X 1939, 17 IX 1939	Uczeń zna: • daty: 3 IX 1939, 28 IX 1939, 5 X 1939 • daty kolejnych etapów	Uczeń zna: • daty najważniejszych starć i bitew wojny obronnej	Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności i skutki najazdu	Uczeń potrafi: • scharakteryzować różne postawy społeczeństwa

	Uczeń rozumie: - pojęcie: wojna obronna (kampania wrześniowa) Uczeń potrafi: - podać przykłady zbrodni dokonywanych przez wojska niemieckie w Polsce - wskazać na mapie podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę a ZSRR	wojny obronnej - postać: majora Henryka Sucharskiego Uczeń rozumie: - pojęcia: wojna błyskawiczna, wojna totalna, „dziwna wojna” Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele działania Niemców w Polsce podczas wojny obronnej - wyjaśnić postawę Francji i Anglii podczas wojny obronnej	- postacie: kapitana Władysława Raginisa, generała Tadeusza Kutrzeby, generała Franciszka Kleeberga Uczeń rozumie: - pojęcie: czwarty rozbiór Polski Uczeń potrafi: - wyjaśnić na wybranych przykładach, na czym polegała bohaterska postawa żołnierza polskiego w czasie wojny obronnej - wskazać na mapach ruchy wojsk polskich i niemieckich oraz wojsk radzieckich podczas wojny obronnej	sowieckiego na Polskę	polskiego wobec wojny przedstawić bilans wojny obronnej
3. Podboje Stalina i Hitlera	Uczeń zna: daty: 10 V 1940, VII – X 1940, 22 VI 1941	Uczeń zna: - datę: IV 1940 - etapy ekspansji Stalina w Europie	Uczeń zna: daty: XI 1939 – III 1940, VI 1940, IV 1941, 22 VI 1940	Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wojny zimowej - przedstawić przebieg	Uczeń potrafi: opowiedzieć o działaniach zbrojnych podjętych

	Uczeń rozumie: • pojęcia: alianci, bitwa o Anglię, NKWD Uczeń potrafi: • wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z działaniami zbrojnymi w Europie Zachodniej w 1940 r. • wskazać czynnik, który doprowadził do zakończenia wojny błyskawicznej na wschodzie	Wschodniej • etapy ekspansji Hitlera w Europie Zachodniej Uczeń potrafi: • wskazać na mapie podział Francji dokonany przez Hitlera • przedstawić straty poniesione przez ZSRR w pierwszych miesiącach wojny z Trzecią Rzeszą • wskazać na mapie państwa współpracujące z Trzecią Rzeszą oraz tereny zajęte przez Niemców	Uczeń rozumie: • pojęcia: wojna zimowa, linia Maginota • przyczyny sukcesów militarnych Stalina i Hitlera na przełomie 1939 i 1940 r. Uczeń potrafi: • scharakteryzować relacje między Trzecią Rzeszą i ZSRR w latach 1939–1941	agresji Trzeciej Rzeszy na Danię i Norwegię, na Francję i na Wielką Brytanię oraz na Związek Radziecki • wskazać na mapie zmiany terytorialne po wojnie zimowej	przez Włochy Mussoliniego
4. W okupowanej Europie	Uczeń zna: • poglądy Hitlera na temat Słowian i Żydów	Uczeń zna: • główne założenia ideologii nazizmu dotyczące podziału	Uczeń zna: • daty: 1942, 19 IV 1943 • postać: Anny Frank • przyczyny, które	Uczeń rozumie: • pojęcie: Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB)	Uczeń potrafi: • scharakteryzować położenie ludności w okupowanej

	• miejsca, w których powstały największe obozy zagłady na ziemiach polskich Uczeń rozumie: • pojęcia: getto, eksterminacja, obóz zagłady, Szoah (Holokaust) Uczeń potrafi: • wymienić widoczne na zachodzie Europy przejawy walki z okupantem i współpracy z nim podczas wojny	ludzkości na rasy • przyczyny wybuchu powstania w getcie warszawskim Uczeń rozumie: • pojęcie: Porajmos • na czym polegało tzw. „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej” Uczeń potrafi: • przedstawić politykę nazistów wobec ludności żydowskiej w pierwszym okresie wojny	zadecydowały o wykorzystaniu ziem polskich jako miejsca eksterminacji Żydów Uczeń rozumie: • pojęcie: rząd kolaboracyjny Uczeń potrafi: • dostrzec różnice w położeniu ludności w okupowanej Europie Zachodniej i Wschodniej • wyjaśnić, jak funkcjonowała machina zagłady Żydów stworzona przez Niemców	• znaczenie stwierdzenia, że uczestnicy powstania chcieli „wybrać sposób umierania” Uczeń potrafi: • opisać politykę Trzeciej Rzeszy na ziemiach okupowanych • przedstawić przebieg powstania w getcie warszawskim	Europie Zachodniej i Europie Wschodniej • wymienić widoczne na wschodzie Europy przejawy walki z okupantem i współpracy z nim podczas wojny • opowiedzieć o zagładzie Romów
5. Wielka koalicja	Uczeń zna: • datę: 7 XII 1941	Uczeń zna: • ramy chronologiczne bitwy o Atlantyk	Uczeń zna: • datę: II 1943	Uczeń zna: • okoliczności zawiazania wielkiej koalicji	Uczeń potrafi: • przedstawić najważniejsze informacje dotyczące

	Uczeń rozumie: - pojęcie: wielka koalicja Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze państwa wchodzące w skład wielkiej koalicji	Uczeń rozumie: - pojęcia: bitwa o Atlantyk, konwój, „wilcze stado”, U-Boot - znaczenie japońskiego ataku na Pearl Harbor dla przebiegu II wojny światowej Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca przełomowych walk na froncie wschodnim	Uczeń rozumie: - pojęcie: blokada Leningradu - znaczenie bitwy o Atlantyk dla przebiegu II wojny światowej - znaczenie walk pod Leningradem, Stalingradem i Kurskiem dla przebiegu II wojny światowej Uczeń potrafi: - opisać wygląd U-Boota	Uczeń potrafi: przedstawić przebieg działań zbrojnych na froncie wschodnim	przebiegu bitwy o Atlantyk
6. Zwycięstwo aliantów	Uczeń zna: daty: 6 VI 1944, 8 V 1945, 6 VIII i 9 VIII 1945,	Uczeń zna: czynniki, które zadecydowały o klęsce Trzeciej Rzeszy	Uczeń zna: daty: IX 1943, V 1944	Uczeń potrafi: wyrazić opinię na temat decyzji o wykorzystaniu	Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg walk we Włoszech - przedstawić

	2 IX 1945 Uczeń rozumie: - pojęcie: bezwarunkowa kapitulacja Uczeń potrafi: - wskazać Monte Cassino na mapie - wyjaśnić, dlaczego Amerykanie zdecydowali się zrzucić bomby atomowe na Japonię	Uczeń rozumie: - pojęcie: kamikadze - znaczenie lądowania aliantów w Normandii dla dalszych działań zbrojnych w Europie Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do klęski Trzeciej Rzeszy - dostrzec konsekwencje użycia broni atomowej	Uczeń rozumie: - pojęcia: desant, „żabia skoki” - znaczenie zwycięstwa w bitwie pod Monte Cassino dla dalszych działań zbrojnych w Europie Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg walk pod Monte Cassino	broni atomowej przedstawić wydarzenia na froncie zachodnim w 1944 r.	przebieg działań zbrojnych w Azji w latach 1941–1945
7. Decyzje wielkich mocarstw	Uczeń zna: postać: Franklina Delano Roosevelta	Uczeń zna: najważniejsze cele polityki wielkich mocarstw	Uczeń zna: - daty: VIII 1941, XI – XII 1943, II 1945 - postanowienia Karty	Uczeń potrafi: przedstawić założenia polityki przywódców ZSRR	Uczeń rozumie: znaczenie decyzji podjętych na konferencji jałtańskiej

	Uczeń rozumie: - pojęcie: wielka trójka Uczeń potrafi: - wskazać państwa, które poniosły największe straty osobowe podczas II wojny światowej	uczestniczących w II wojnie światowej Uczeń rozumie: - pojęcie: Karta atlantycka Uczeń potrafi: - dostrzec sprzeczność interesów aliantów - przedstawić skutki militarne, społeczne i gospodarcze II wojny światowej	atlantyckiej - postanowienia konferencji w Teheranie i konferencji jałtańskiej - cele konferencji jałtańskiej Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do konferencji w Jałcie	i Stanów Zjednoczonych przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania Karty Atlantycznej i konferencji w Teheranie	dla losów państw i narodów Europy Wschodniej
Europa i świat podczas II wojny światowej (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
8. Polska pod okupacją	Uczeń zna: miejsca największych kaźni narodu polskiego	Uczeń zna: postacie: Ireny Sendler, Jana i Antoniny Żabińskich	Uczeń zna: daty: IV 1940, VI 1940, 1942, 1940, 1941	Uczeń zna: postać: Czesławy Kwoki	Uczeń potrafi: ocenić politykę Hitlera i Stalina wobec narodu polskiego

	Uczeń rozumie: • pojęcia: Generalne Gubernatorstwo (GG), Palmiry, „Generalny plan wschodni” Uczeń potrafi: • przedstawić podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę i ZSRR po klęsce kampanii wrześniowej • wskazać na mapie miejsca największych kaźni narodu polskiego i żydowskiego	Uczeń rozumie: • cele niemieckiej i radzieckiej polityki na podbitych ziemiach polskich • różnicę między obozem koncentracyjnym a zagłady Uczeń potrafi: • przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu	Uczeń rozumie: • pojęcia: „Żegota”, szmuglowanie, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, sowietyzacja, deportacja Uczeń potrafi: • przedstawić działalność nazistów w byłym niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym i zagłady Auschwitz-Birkenau	Uczeń potrafi: • przedstawić różne formy represji stosowanych wobec narodu polskiego na ziemiach wcielonych do Trzeciej Rzeszy, w Generalny Gubernatorstwie oraz na ziemiach okupowanych przez ZSRR • opowiedzieć o działalności Polaków ratujących Żydów podczas okupacji	
9. Rząd londyński i Polskie	Uczeń zna: • datę: 17/18 IX 1939 • postać: Władysława Sikorskiego	Uczeń zna: • datę: IV 1943 • postaci: Władysława Raczkiewicza,	Uczeń zna: • daty: XI 1939, VI 1940, VII 1941, I 1942, II 1942, 1943	Uczeń zna: • nazwy politycznych organizacji należących do lewicy	Uczeń potrafi: • dostrzec czynniki, które miały wpływ na zmianę stanowiska

Państwo Podziemne	Uczeń rozumie: - pojęcia: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, rząd londyński, Polskie Państwo Podziemne Uczeń potrafi: - wskazać na mapie siedziby polskiego rządu na wychodźstwie - wymienić różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej	Władysława Andersa - główne tezy polskiej polityki zagranicznej - nazwy politycznych i wojskowych organizacji wchodzących w skład Polskiego Państwa Podziemnego działających w kraju i na emigracji Uczeń rozumie: - pojęcia: tajne komplety, mały sabotaż, dywersja - związek między odkryciem grobów w Katyniu a zerwaniem stosunków dyplomatycznych między rządem londyńskim a ZSRR	- postanowienia układu Sikorski–Majski Uczeń rozumie: - pojęcie: układ Sikorski–Majski Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności uformowania się polskiego rządu na wychodźstwie oraz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania układu Sikorski–Majski - opowiedzieć o okolicznościach odkrycia masowych grobów w Katyniu - scharakteryzować różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej	komunistycznej Uczeń rozumie: - pojęcie: państwo satelickie Uczeń potrafi: - opowiedzieć o realizacji postanowień układu Sikorski–Majski - przedstawić organizację Polskiego Państwa Podziemnego w okresie II wojny światowej - przedstawić działalność zbrojną Armii Krajowej	Stalina wobec rządu londyńskiego scharakteryzować plany Stalina wobec Polski
10. Postanie warszawskie	Uczeń zna: - daty: 1 VIII 1944, 2 X 1944 - postać: Stanisława	Uczeń zna: - cele akcji „Burza” - cele powstania warszawskiego	Uczeń zna: - daty: 12/13 X 1943, 1944, 3/4 I 1944 - postacie: Kazimierza	Uczeń zna: nazwy wojskowych organizacji należących do lewicy	Uczeń potrafi: przedstawić proces formowania polskich sił zbrojnych

	Mikołajczyka Uczeń rozumie: - pojęcie: godzina „W” Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	Uczeń rozumie: - pojęcie: akcja „Burza” - przyczyny niepowodzenia akcji „Burza” - przyczyny klęski powstania warszawskiego Uczeń potrafi: - określić stosunek sił Niemców i Polaków przed wybuchem powstania - przedstawić skutki powstania warszawskiego	Sosnkowskiego, Tadeusza Komorowskiego „Bora” Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności powstania planu akcji „Burza” - przedstawić stosunek Stalina oraz aliantów zachodnich do powstania	komunistycznej Uczeń potrafi: - opowiedzieć o przebiegu akcji „Burza” - opowiedzieć o przebiegu powstania warszawskiego - podać argumenty przemawiające za decyzją o wybuchu powstania i przeciw tej decyzji	podporządkowanych lewicy komunistycznej ocenić decyzję o wybuchu powstania
11. Sprawa polska w czasie	Uczeń zna: miejsca i daty najważniejszych bitew z udziałem	Uczeń zna: daty: 21/22 VII 1944, 31 XII 1944	Uczeń zna: daty: 1943–1944, 1943, 1 I 1944, II 1945	Uczeń zna: nazwy polskich jednostek wojskowych	Uczeń potrafi: opowiedzieć o wysiłku zbrojnym Polaków podczas wojny

II wojny światowej	wojsk polskich • decyzje konferencji teherańskiej i jałtańskiej w sprawie Polski Uczeń rozumie: • pojęcie: zbrodnia wołyńska Uczeń potrafi: • wskazać na mapie szlaki wędrówek polskich oddziałów i miejsca bitew z ich udziałem	Uczeń rozumie: • pojęcia: Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN), <i>Manifest PKWN</i>, Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej • dlaczego doszło do zbrodni wołyńskiej Uczeń potrafi: • przedstawić straty poniesione przez Polaków podczas zbrodni wołyńskiej	• poglądy Stalina i Churchilla na sprawę polską Uczeń rozumie: • pojęcia: Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), linia Curzona, Krajowa Rada Narodowa (KRN) Uczeń potrafi: • wyjaśnić program polityczny lewicy komunistycznej zawarty w <i>Manifeście PKWN</i> • scharakteryzować stosunek polityków zachodnich do sprawy polskiej	biorących udział w walkach na frontach II wojny światowej Uczeń rozumie: • wpływ decyzji wielkich mocarstw na problem suwerenności państwa polskiego Uczeń potrafi: • opisać reakcję Polaków na zbrodnię wołyńską • przedstawić okoliczności zwołania konferencji w Teheranie	• przedstawić proces tworzenia władzy politycznej na ziemiach polskich przez lewicę komunistyczną • wyjaśnić znaczenie decyzji konferencji jałtańskiej dla przyszłości państwa polskiego
Polska podczas II wojny światowej (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
12. Świat po II wojnie światowej	Uczeń zna: • datę: 1947–1991 • decyzje konferencji poczdamskiej	Uczeń zna: • datę: VII–VIII 1945 • strukturę ONZ	Uczeń zna: • daty: VI 1945, 1948, 1946, 1947 • postacie: Harry’ego	Uczeń zna: • bilans II wojny światowej	Uczeń potrafi: • scharakteryzować społeczne, gospodarcze

	w sprawie Niemiec i Polski • najważniejsze postanowienia Powszechnej deklaracji praw człowieka Uczeń rozumie: • pojęcia: Organizacja Narodów Zjednoczonych, żelazna kurtyna, zimna wojna Uczeń potrafi: • wskazać na mapie granicę podziału Europy (żelazną kurtynę)	Uczeń rozumie: • pojęcia: Zgromadzenie Ogólne ONZ, Rada Bezpieczeństwa ONZ, demokracja ludowa • zasady funkcjonowania państw demokracji ludowej • związek między rozpadem koalicji antyhitlerowskiej a podziałem świata na dwa antagonistyczne bloki Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny zimnej wojny	Trumana, Clementa Attlee Uczeń rozumie: • pojęcia: denazyfikacja, sankcje, prawo weta, nacjonalizacja, doktryna Trumana, plan Marshalla Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności zwołania konferencji w Poczdamie • przedstawić zasady doktryny Trumana • wyjaśnić, na czym polegał plan Marshalla	Uczeń rozumie: • zasady funkcjonowania państw demokracji ludowej Uczeń potrafi: • wyjaśnić okoliczności narodzin ONZ • scharakteryzować cele powołania ONZ oraz jej rolę • wskazać na mapie zdobycze terytorialne ZSRR	i kulturowe skutki II wojny światowej • scharakteryzować wpływ doktryny Trumana na sytuację w powojennym świecie
13. Podzielone Niemcy	Uczeń zna: • nazwy bloków polityczno-militarnych	Uczeń zna: • daty: IX 1949, X 1949, 1949, 1955	Uczeń zna: • daty: 1945–1946, 1948 • postać: Konrada	Uczeń zna: • nazwiska głównych polityków nazistowskich	Uczeń potrafi: • wyjaśnić kontrowersje związane z procesami w Norymberdze

	powstałych na Wschodzie i na Zachodzie Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze różnice między NRD i RFN - wskazać na mapie państwa należące do NATO i Układu Warszawskiego	Uczeń rozumie: - pojęcie: blokada Berlina Uczeń potrafi: - wskazać na mapie strefy okupacyjne w Niemczech - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do blokady Berlina i wyjaśnić jej następstwa	Adenauera Uczeń rozumie: - pojęcie: procesy norymberskie - przyczyny utworzenia NATO i Układu Warszawskiego Uczeń potrafi: - scharakteryzować przyczyny oraz przejawy polityki zimnowojennej w Niemczech - przedstawić okoliczności ukształtowania się NATO i Układu Warszawskiego - scharakteryzować organizację i cele istnienia NATO i Układu Warszawskiego	oskarżonych w procesach norymberskich Uczeń rozumie: - znaczenie procesów norymberskich Uczeń potrafi: - scharakteryzować sytuację polityczną i gospodarczą w powojennych Niemczech - przedstawić proces powstania dwóch państw niemieckich	i przedstawić ich następstwa
14. Na Zachodzie i za żelazną kurtyną	Uczeń zna: - daty: 1956, 1968 - postać: Nikity Chruszczowa	Uczeń zna: - datę: 1950 - postać: Roberta Schumana	Uczeń zna: - daty: 1949, 1952, 1953, 1961 - postać: Imre Nagy'ego	Uczeń zna: postanowienia XX zjazdu KPZR	Uczeń potrafi: scharakteryzować sytuację panującą w Czechosłowacji

	• państwa założycielskie EWWiS • cechy stalinizmu Uczeń rozumie: • pojęcia: EWWiS, mur berliński, Praska Wiosna • symboliczne znaczenie istnienia muru berlińskiego	• treść tajnego referatu Chruszczowa Uczeń rozumie: • pojęcia: plan Schumana, RWPG, gospodarka centralnie planowana, destalinizacja • cele powołania EWWiS oraz RWPG Uczeń potrafi: • wyjaśnić okoliczności powstania EWWiS i RWPG • wyjaśnić, na czym polegała destalinizacja	• państwa założycielskie EWWiS Uczeń rozumie: • pojęcia: Radio Wolna Europa, doktryna Breżniewa Uczeń potrafi: • wyjaśnić wpływ zasad funkcjonowania gospodarki centralnie planowanej na gospodarkę państw komunistycznych • scharakteryzować sytuację w ZSRR po śmierci Stalina • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do budowy muru berlińskiego	Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności ogłoszenia tajnego referatu Chruszczowa • scharakteryzować sytuację panującą na Węgrzech w okresie stalinizmu • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do rewolucji węgierskiej, jej przebieg oraz okoliczności upadku • wyjaśnić, na czym polegała doktryna Breżniewa	w okresie stalinizmu • przedstawić okoliczności wybuchu, przebieg i zakończenie Praskiej Wiosny
15. Dekolonizacja po II wojnie światowej	Uczeń zna: • przykłady procesów dekolonizacyjnych, do jakich dochodziło	Uczeń rozumie: • pojęcia: apartheid, globalna Północ, globalne Południe	Uczeń zna: • daty: 1947, 1960 • postaci: Mahatmy Gandhiego, Nelsona	Uczeń potrafi: • przedstawić proces rozpadu Imperium Brytyjskiego na	Uczeń potrafi: • scharakteryzować proces dekolonizacji na przykładzie Afryki

	w przeszłości Uczeń rozumie: - pojęcia: dekolonizacja, neokolonializm Uczeń potrafi: - wskazać na mapie Indie i Pakistan - wyjaśnić, w jaki sposób proces dekolonizacji wykorzystywały kraje Zachodu i Wschodu	- przyczyny procesu dekolonizacji Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne, które nastąpiły w Afryce w wyniku rozpadu systemu kolonialnego - wskazać na mapie linię podziału świata na globalną Północ i globalne Południe - przedstawić skutki procesu dekolonizacji	Mandeli Uczeń rozumie: - pojęcia: Indochiny Francuskie, Trzeci Świat - przyczyny konfliktu między Indiami a Pakistanem Uczeń potrafi: - scharakteryzować proces dekolonizacji po II wojnie światowej - wskazać na mapie Indochiny Francuskie i państwa, które powstały po ich rozpadzie	przykładzie Indii oraz proces rozpadu francuskiego imperium kolonialnego na przykładzie wojny w Indochinach scharakteryzować politykę neokolonialną	ocenić proces dekolonizacji
16. Konflikty ziemnej wojny	Uczeń zna: przyczyny wojny w Korei	Uczeń zna: daty: 1950, 1953, 1957–1975, 1962, 1979–1989	Uczeń zna: - daty: 1948, 1949 - postać: Fidela Castro	Uczeń potrafi: - omówić przebieg kryzysu kubańskiego - scharakteryzować	Uczeń potrafi: scharakteryzować sytuację polityczną panującą w Ameryce

	Uczeń potrafi: - wymienić skutki kryzysu kubańskiego - wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny w Afganistanie	Uczeń rozumie: - przyczyny sukcesu komunistów walczących w Wietnamie Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne na Półwyspie Koreańskim po II wojnie światowej - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu wojny w Korei - wyjaśnić przyczyny klęski Związku Radzieckiego podczas wojny w Afganistanie	Uczeń rozumie: - pojęcia: „bambusowa kurtyna”, Wietkong, mudżahedin Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wojny w Korei - przedstawić okoliczności przejęcia władzy na Kubie przez komunistów - scharakteryzować przebieg wojny w Afganistanie	sytuację panującą na obszarze Wietnamu przedstawić międzynarodową reakcję na wojnę w Wietnamie	Łacińskiej w drugiej połowie XX w. przedstawić okoliczności wybuchu i przebieg wojny w Wietnamie
17. Konflikt na Bliskim Wschodzie	Uczeń zna: decyzje w sprawie Palestyny podjęte przez ONZ	Uczeń zna: zakres geograficzny obszaru określanego jako Bliski Wschód	Uczeń zna: daty: 1948, 1948–1949, 1964, 1967	Uczeń potrafi: wskazać przyczyny, które doprowadziły do powstania	Uczeń rozumie: znaczenie umowy Sykes–Picot dla relacji między Arabami

	Uczeń potrafi: wskazać na mapie podział Palestyny dokonany na mocy decyzji ONZ	- państwa uczestniczące w ataku na Izrael Uczeń rozumie: - pojęcia: Organizacja Wyzwolenia Palestyny, wojna sześciodniowa - cele działalności OWP Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze skutki wojny arabsko-żydowskiej, w tym terytorialne - wskazać na mapie zmiany terytorialne, jakie nastąpiły w wyniku wojny sześciodniowej	- postać: Jasera Arafata Uczeń rozumie: - pojęcia: umowa Sykes-Picot, mandat, syjonizm Uczeń potrafi: - przedstawić reakcje Palestyńczyków na migracje Żydów do Palestyny oraz na możliwość powstania na tym obszarze państwa żydowskiego - scharakteryzować poglądy Palestyńczyków i Żydów na temat własnego państwa w Palestynie - dostrzec konflikt arabsko-żydowski jako jeden z przejawów zimnej wojny	Izraela - przedstawić przebieg wojny arabsko-żydowskiej w latach 1948–1949 - dostrzec wpływ wojny na relacje między Żydami a Palestyńczykami - przedstawić okoliczności wybuchu i przebieg wojny sześciodniowej	a krajami zachodnimi Uczeń potrafi: - scharakteryzować sytuację polityczną na Bliskim Wschodzie do czasów I wojny światowej - wyjaśnić okoliczności narodzin syjonizmu - przedstawić relacje między Palestyńczykami a Żydami w latach 60.
18. Chiny i Japonia po II wojnie	Uczeń zna: postać: Mao Zedonga (Mao Tse-tunga)	Uczeń zna: główne założenia „wielkiego skoku naprzód”	Uczeń zna: - daty: 1937, 1949, 1952, 1958, 1966 - postać: generała	Uczeń potrafi: przedstawić okoliczności powstania Chińskiej	Uczeń potrafi: ocenić skutki „wielkiego skoku naprzód”

światowej	• czas trwania i cele rewolucji kulturalnej Uczeń rozumie: • pojęcie: rewolucja kulturalna Uczeń potrafi: • wymienić skutki rewolucji kulturalnej • przedstawić sytuację polityczną i gospodarczą Japonii po II wojnie światowej	Uczeń rozumie: • pojęcie: „wielki skok naprzód” Uczeń potrafi: • przedstawić działania podjęte z inicjatywy Mao Zedonga w ramach „wielkiego skoku naprzód” • wyjaśnić przyczyny klęski „wielkiego skoku naprzód”	Douglasa MacArthura • główne założenia maoizmu Uczeń rozumie: • pojęcia: komuny ludowe, czerwona gwardia, maoizm, rewolucja kulturalna Uczeń potrafi: • przedstawić przebieg wojny domowej w Chinach po zakończeniu II wojny światowej • scharakteryzować wpływ zmian gospodarczych w Chinach na życie mieszkańców państwa • scharakteryzować politykę USA wobec Japonii	Republiki Ludowej • scharakteryzować sytuację gospodarczą Chin w okresie rządów komunistów • dostrzec zasadnicze różnice w rozwoju Chin i Japonii	• przedstawić działalność Mao Zedonga i jego zwolenników po klęsce „wielkiego skoku naprzód” • scharakteryzować sytuację w Chinach w okresie rewolucji kulturalnej
Problemy powojennego świata (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
19. Podziemie	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń potrafi:

niepodległościowe	- powody, dla których żołnierze niezłomni kontynuowali walkę zbrojną po zakończeniu wojny Uczeń rozumie: - pojęcia: podziemie niepodległościowe, żołnierze niezłomni (wyklęci) Uczeń potrafi: - przedstawić działalność żołnierzy niezłomnych	- zarzuty stawiane przywódcom Polskiego Państwa Podziemnego podczas procesu szesnastu Uczeń rozumie: - pojęcie: proces szesnastu - cele działalności NKWD w Polsce Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego Stalin i polscy komuniści dążyli do osłabienia Polskiego Państwa Podziemnego - przedstawić metody walki komunistów	- daty: 19 I 1945, 1947 - postacie: Leopolda Okulickiego, Jana Jankowskiego Uczeń rozumie: - pojęcia: obława augustowska, reakcja, amnestia Uczeń potrafi: - scharakteryzować organizację komunistycznego aparatu bezpieczeństwa - scharakteryzować straty poniesione przez naród i państwo polskie podczas II wojny światowej	- postanowienia układu podpisanego między PKWN a ZSRR - instytucje wchodzące w skład komunistycznego aparatu bezpieczeństwa Uczeń rozumie: - związek między działaniami Rosjan i polskich komunistów a decyzjami przywódców Armii Krajowej Uczeń potrafi: - przedstawić bilans strat poniesionych przez podziemie niepodległościowe podczas walk z władzami komunistycznymi	- scharakteryzować działalność NKWD na ziemiach polskich - ocenić sens walki prowadzonej przez żołnierzy niezłomnych
20. Komuniści u władzy	Uczeń zna: - postać: Stanisława Mikołajczyka - decyzje w sprawie	Uczeń zna: - daty: VI 1946, I 1947 - argumenty wysuwane przez Polaków wobec	Uczeń zna: daty: 31 XII 1944, VI 1945, VII – VIII 1945, 1947	Uczeń potrafi: przedstawić okoliczności przejęcia władzy	Uczeń potrafi: udowodnić, że przejęcie władzy przez komunistów

	Polski podjęte na konferencji w Poczdamie • pytania zadane podczas referendum ludowego Uczeń rozumie: • pojęcia: Ziemie Odzyskane, referendum • w jaki sposób komunistyczne władze starały się zyskać poparcie w społeczeństwie Uczeń potrafi: • wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po II wojnie światowej i porównać je z granicami przedwojennymi	Ziem Odzyskanych • prawdziwe i sfałszowane wyniki referendum i wyborów • wyniki wyborów sfałszowanych przez komunistów Uczeń rozumie: • pojęcia: repatrianci, wysiedlenie, reforma rolna • przyczyny, które skłoniły rząd londyński do rozmów z polskimi komunistami Uczeń potrafi: • wymienić najważniejsze reformy przeprowadzone przez władze komunistyczne • wskazać ideologiczne cele referendum w 1946 r.	• przyczynę zaproponowanych zmian granic Polski Uczeń rozumie: • pojęcia: Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, akcja „Wisła” • charakter działań władz związanych z organizacją referendum ludowego i wyborów Uczeń potrafi: • scharakteryzować migracje ludności na ziemiach polskich po wojnie • przedstawić politykę narodowościową nowej władzy wobec Niemców i Ukraińców	w Polsce przez komunistów • przedstawić organizację i przebieg referendum ludowego oraz wyborów w 1947 r. • scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec społeczeństwa	oznaczało zniewolenie Polski
21. Stalinizm w Polsce	Uczeń zna: • postać: Bolesława Bieruta • zasady ustrojowe	Uczeń zna: • daty: II 1947, 1952 Uczeń rozumie:	Uczeń zna: • daty: 1947–1949, XII 1948, 1948–1956, 1949, 1950	Uczeń rozumie: • pojęcia: Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, Państwowe	Uczeń potrafi: • scharakteryzować proces konsolidacji władzy przez

	państwa polskiego sformułowane w Małej konstytucji Uczeń rozumie: pojęcia: Mała konstytucja, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, PRL	- pojęcia: czasy stalinowskie, „wróg ludu”, socrealizm Uczeń potrafi: - wymienić cechy charakterystyczne sztuki i architektury czasów socjalizmu	- główne założenia socjalistycznych planów gospodarczych Uczeń rozumie: - pojęcia: system monopartyjny, centralne planowanie, plan trzyletni, plan sześcioletni - na czym polegały przejawy zależności Polski od ZSRR - przyczyny prześladowania członków PSL przez komunistów Uczeń potrafi: - scharakteryzować funkcjonowanie gospodarki w czasach stalinowskich - dostrzec i ocenić wpływ polityki na różne dziedziny życia społecznego	Gospodarstwa Rolne, awans społeczny Uczeń potrafi: - przedstawić budowanie podstaw ekonomicznych socjalizmu - przedstawić wpływ funkcjonowania gospodarki centralnie planowanej na życie przeciętnego mieszkańca Polski - scharakteryzować ustrój państwa polskiego po 1947 r. oraz ustrój PRL na mocy konstytucji z 1952 r.	komunistów
22. Od stalinizmu do małej stabilizacji	Uczeń zna: - daty: VI 1956, X 1956 - postacie: Stefana	Uczeń zna: treść orędzia biskupów polskich do biskupów	Uczeń zna: daty: 1948, 1953, 1965, 1970	Uczeń zna: znaczenie słów: <i>non possumus</i>	Uczeń potrafi: scharakteryzować relacje państwo – Kościół w okresie

	Wyszyńskiego, Władysława Gomułki - ramy chronologiczne małej stabilizacji Uczeń rozumie: - pojęcia: poznański Czerwiec, polski Październik, mała stabilizacja Uczeń potrafi: - przedstawić genezę wydarzeń czerwcowych w Poznaniu - przedstawić genezę polskiego Października - wyjaśnić, dlaczego okres rządów Władysława Gomułki jest nazywany małą stabilizacją	niemieckich Uczeń rozumie: - pojęcia: odwilż, destalinizacja Uczeń potrafi: - podać przyczyny złagodzenia stalinowskiego terroru - przedstawić stanowisko i działania władz wobec robotników strajkujących w Poznaniu - wskazać główne problemy państwa polskiego za rządów Władysława Gomułki	Uczeń rozumie: - pojęcia: księża patrioci, KC PZPR Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wydarzeń czerwcowych w Poznaniu - przedstawić przebieg polskiego Października - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich	Uczeń rozumie: - znaczenie wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich oraz układu o uznaniu granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej Uczeń potrafi: - przedstawić działania władz zmierzające do usunięcia wpływów Kościoła w Polsce - wyjaśnić stanowisko władz ZSRR wobec wydarzeń w Polsce - scharakteryzować przemiany polityczno-społeczne w Polsce w latach 1957–1970	stalinowskim - ocenić różne postawy Polaków wobec orędzia z 1965 r. - ocenić funkcjonowanie ustroju komunistycznego i jego zdolność do reformy
Kształtowanie się systemu komunistycznego w Polsce (lekcja					

powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
23. Od Gomułki do Gierka	Uczeń zna: • daty: III 1968, XII 1970, VI 1976 • postacie: Edwarda Gierka, Jacka Kuronia • cele opozycji PRL Uczeń rozumie: • pojęcia: Marzec 1968, Grudzień 1970 Uczeń potrafi: • przedstawić przyczyny wystąpień marcowych 1968 r. • przedstawić przyczyny wydarzeń grudniowych 1970 r. • przedstawić okoliczności wydarzeń Czerwca '76	Uczeń rozumie: • pojęcia: ZOMO, propaganda sukcesu, Komitet Obrony Robotników (KOR) • potrzebę powstania opozycji demokratycznej Uczeń potrafi: • wyjaśnić okoliczności przejęcia władzy przez Edwarda Gierka	Uczeń zna: • datę: IX 1976 Uczeń rozumie: • pojęcie: pułapka kredytowa • przyczyny antysemitkiej kampanii w PRL po wydarzeniach Marca 1968 Uczeń potrafi: • przedstawić przebieg i skutki wystąpień marcowych 1968 r. • przedstawić przebieg wydarzeń grudniowych 1970 r. • przedstawić przebieg wydarzeń Czerwca '76	Uczeń rozumie: • pojęcia: „walka z syjonizmem, tzw. partyzanci Uczeń potrafi: • scharakteryzować działania władz podjęte po wydarzeniach Marca 1968	Uczeń potrafi: • scharakteryzować i ocenić przemiany gospodarcze czasów Gierka • wyjaśnić wpływ wydarzeń czerwcowych 1976 r. na ukształtowanie się i działalność demokratycznej opozycji polskiej inteligencji
24. „Solidarność”	Uczeń zna: • datę: 31 VIII 1980 • postacie: Jana Pawła II (Karola	Uczeń zna: • daty: 1978, VIII 1980 Uczeń rozumie:	Uczeń zna: • daty: 1977, 1979 • wybitnych przedstawicieli	Uczeń zna: • okoliczności wyboru Karola Wojtyły na papieża	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jaki wpływ na społeczeństwo miała działalność

	Wojtyły), Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz • najważniejsze postulaty sformułowane przez MKS Uczeń rozumie: • pojęcia: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), 21 postulatów, porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” • znaczenie powstania NSZZ „Solidarność”	• moralną, społeczną i polityczną wymowę pojęcia <i>solidarność</i> Uczeń potrafi: • przedstawić sytuację gospodarczą Polski w 1980 r. • wskazać różnice między wystąpieniem robotniczym z sierpnia 1980 r. a wcześniejszymi wystąpieniami	kultury polskiej epoki Gomułki i Gierka • formy działań podejmowanych przez opozycję demokratyczną w epoce Gierka Uczeń rozumie: • pojęcie: KSS KOR • rolę, jaką kulturze przypisywała władza komunistyczna Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny rozczarowania społeczeństwa rządami Edwarda Gierka • przedstawić okoliczności i skutki wybuchu niezadowolenia społecznego w sierpniu 1980 r. • opisać okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”	Uczeń rozumie: • wpływ wyboru papieża Polaka na powolny upadek systemu komunistycznego w Polsce Uczeń potrafi: • opowiedzieć o dokonaniach przedstawicieli polskiej kultury w kraju i na emigracji • przedstawić reakcję ZSRR na działalność „Solidarności” • scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec „Solidarności”	KSS KOR • omówić przygotowania władz komunistycznych do rozprawy z „Solidarnością”
25. Stan wojenny	Uczeń zna: • datę: 13 XII 1981 • postacie: Wojciecha Jaruzelskiego,	Uczeń zna: • okoliczności wprowadzenia stanu wojennego	Uczeń zna: • daty: 1983, 1984 • okoliczności wprowadzenia stanu	Uczeń rozumie: • dlaczego podziemna „Solidarność” nie dążyła do	Uczeń potrafi: • podjąć próbę oceny decyzji o wprowadzeniu

	Jerzego Popiełuszki • okoliczności wprowadzenia stanu wojennego Uczeń rozumie: • pojęcie: stan wojenny • przyczyny wprowadzenia stanu wojennego Uczeń potrafi: • opowiedzieć o wydarzeniach w kopalni „Wujek” • wymienić metody represji stosowanych przez władze	Uczeń rozumie: • pojęcie: podziemie Uczeń potrafi: • wymienić ograniczenia nałożone na obywateli podczas stanu wojennego • podać przykłady oporu społeczeństwa wobec władz w czasie stanu wojennego	wojennego • przykłady działań podejmowanych przez podziemną „Solidarność” Uczeń rozumie: • pojęcie: „długi marsz” • dlaczego władze zdecydowały się znieść stan wojenny Uczeń potrafi: • przedstawić działania władz podjęte w ramach wprowadzenia stanu wojennego • wyjaśnić, w czym przejawiało się funkcjonowanie stanu wojennego	konfrontacji siłowej z władzą Uczeń potrafi: • wyjaśnić, dlaczego działacze „Solidarności” zdecydowali się na kontynuowanie oporu wobec władz • przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec stanu wojennego • wyjaśnić okoliczności śmierci księdza Jerzego Popiełuszki	stanu wojennego
26. Upadek PRL	Uczeń zna: • daty: II–IV 1989, VI 1989 • postać: Michaiła	Uczeń zna: • przyczyny, które skłoniły komunistów do podjęcia rozmów	Uczeń zna: • daty: 1983, 1988, XII 1989	Uczeń rozumie: • znaczenie decyzji o wyborze do rozmów stołu	Uczeń potrafi: • przedstawić proces upadku PRL • odnieść się

	Gorbaczowa • główne postanowienia obrad okrągłego stołu Uczeń rozumie: • pojęcia: rozmowy okrągłego stołu, porozumienia okrągłego stołu, Jesień Narodów, III Rzeczpospolita Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jak doszło do powstania rządu Tadeusza Mazowieckiego	z opozycją • najważniejszych uczestników obrad okrągłego stołu • wyniki pierwszych częściowo wolnych wyborów do sejmiku i senatu Uczeń potrafi: • wymienić decyzje podjęte przez sejm w XII 1989 r.	Uczeń rozumie: • pojęcie: „Gazeta Wyborcza” • znaczenie obrad okrągłego stołu Uczeń potrafi: • przedstawić sytuację polityczną w Polsce w latach 1983–1989 • opisać działania podjęte przez „Solidarność” w ramach kampanii przed wyborami w 1989 r.	w kształcie okręgu Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do rozmów okrągłego stołu • scharakteryzować i ocenić postanowienia okrągłego stołu • ocenić znaczenie decyzji podjętych przez sejm w XII 1989 r.	do różnych współczesnych opinii na temat obrad okrągłego stołu
Polska Rzeczpospolita Ludowa (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
27. Rozpad ZSRR	Uczeń zna: • datę: XII 1991 • postaci: Ronalda Reagana, Michaiła	Uczeń zna: • postać: Borysa Jelcyna • ramy chronologiczne okresu odprężenia	Uczeń zna: • daty: 1985, 1986, 1990 • główne przyczyny	Uczeń zna: • przyczyny, które doprowadziły do odprężenia	Uczeń potrafi: • scharakteryzować relacje między Wschodem

	Gorbaczowa Uczeń rozumie: • pojęcia: pierestrojka, głasnost • cele wprowadzenia reform podjętych przez Michaiła Gorbaczowa Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jakie skutki przyniosło wprowadzenie pierestrojki i głasnosti	Uczeń potrafi: • wymienić działania Zachodu zmierzające do uzyskania przewagi nad Wschodem • przedstawić okoliczności dojścia do władzy Michaiła Gorbaczowa • wskazać na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu ZSRR	słabości ZSRR w latach 80. Uczeń rozumie: • pojęcia: wyścig zbrojeń, porozumienie białowieskie, Federacja Rosyjska Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do zakończenia okresu odprężenia • scharakteryzować plany reformatorskie Michaiła Gorbaczowa • przedstawić okoliczności katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu i jej wpływ na relacje między społeczeństwem a władzą • wyjaśnić, jak doszło do podpisania porozumienia białowieskiego	w relacjach między Wschodem a Zachodem • postanowienia porozumienia białowieskiego Uczeń rozumie: • w czym przejawiał się rozdźwięk między zamierzeniami reformatorskimi Gorbaczowa a ich realnymi skutkami • znaczenie rozpadu ZSRR dla dalszych losów politycznych świata Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności wystąpienia Litwy z ZSRR • scharakteryzować sytuację polityczną w ZSRR w 1990 r.	a Zachodem po zakończeniu II wojny światowej • scharakteryzować funkcjonowanie ustroju komunistycznego na przykładzie ZSRR
28. Jesień Narodów	Uczeń zna: • nazwy państw, w których doszło do procesów	Uczeń zna: • datę: X 1990 • postacie: Vaclava Havla, Helmuta Kohla	Uczeń zna: • daty: 1991,1993 • pojęcie: Konferencja dwa plus cztery	Uczeń rozumie: • pojęcia: obrady trójkątnego stołu, Karta 77	Uczeń potrafi: • dostrzec polityczne implikacje związane ze zjednoczeniem

	określanych jako Jesień Narodów Uczeń rozumie: - pojęcie: Jesień Narodów (Jesień Ludów) Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne do jakich doszło na przełomie 1989 i 1990 r.	Uczeń rozumie: - pojęcie: aksamitna rewolucja Uczeń potrafi: - wskazać różnice w sposobie przejmowania władzy przez demokratyczną opozycję w różnych krajach Europy Środkowo-Wschodniej	- czynniki, które przyczyniły się do osłabienia zależności komunistycznych państw Europy Środkowo-Wschodniej od ZSRR - postanowienia Konferencji dwa plus cztery Uczeń potrafi: - scharakteryzować sytuację polityczną w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r. - przedstawić proces jednoczenia Niemiec - określić charakter zmian politycznych w ramach Jesieni Narodów	- znaczenie zmian, do jakich doszło w Europie Środkowo-Wschodniej w wyniku Jesieni Narodów Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg Jesieni Narodów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej - ocenić znaczenie Jesieni Narodów dla mieszkańców Europy	Niemiec ocenić rolę Helmuta Kohla w procesie jednoczenia Niemiec
29. Chiny mocarstwem	Uczeń zna: główne problemy współczesnych Chin	Uczeń zna: postać: Deng Xiaopinga	Uczeń zna: daty: 1976, 1978, VI 1989	Uczeń zna: ugrupowania rywalizujące o władzę po śmierci	Uczeń potrafi: dostrzec etyczne problemy wynikające ze współpracy

	Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny masakry na placu Bramy Niebiańskiego Spokoju (Tiananmen)	Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny i przedstawić skalę problemów współczesnych Chin	Uczeń rozumie: - pojęcie: socjalistyczna gospodarka wolnorynkowa - na czym polega socjalizm o chińskiej specyfice Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności dojścia do władzy Deng Xiaopinga - opisać sytuację w Chinach po masakrze na placu Tiananmen - scharakteryzować zmiany gospodarcze, jakim podlegały Chiny po 1990 r.	Mao Zedonga - najważniejsze skutki reform dokonanych za rządów Deng Xiaopinga Uczeń rozumie: - różnice między skalą zmian oferowanych przez władzę a oczekiwaniami społeczeństwa Uczeń potrafi: - scharakteryzować program polityczny i gospodarczy Deng Xiaopinga - porównać Chiny za rządów Mao Zedonga i Chiny Deng Xiaopinga - przedstawić przebieg wydarzeń na placu Tiananmen	politycznej i ekonomicznej między państwami demokratycznymi a Chinami wypowiadać się na temat kierunku rozwoju współczesnych Chin
30. Bliski Wschód na przełomie	Uczeń zna: datę: 11 IX 2001 Uczeń rozumie:	Uczeń zna: czas trwania wojny w Afganistanie i wojen w Iraku	Uczeń zna: daty: 1987–1991, 1990, 1991, 1993, 1994, 2000–2005,	Uczeń zna: okoliczności i przyczyny narodzin ideologii	Uczeń potrafi: przedstawić przyczyny, przebieg i skutki wojny

XX i XXI wieku	- pojęcia: islamizm (fundamentalizm islamski), terroryzm - motywy postępowania islamistów i terrorystów Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny narodzin ideologii islamizmu - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do zamachu w USA w 2001 r.	Uczeń rozumie: - pojęcia: Al-Kaida, Autonomia Palestyńska Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny niepowodzenia panarabizmu - wskazać na mapie zasięg Autonomii Palestyńskiej	2001, 2003 - postacie: Osamy bin Ladena, George'a Busha, Saddama Husajna - warunki porozumienia podpisanego między OWP i Izraelem Uczeń rozumie: - pojęcia: wojna z terroryzmem, broń masowego rażenia, Kurdowie - dlaczego porozumienie o utworzeniu Autonomii Palestyńskiej nie zakończyło konfliktu arabsko-izraelskiego Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do porozumienia Palestyńczyków z Izraelem	panarabizmu Uczeń rozumie: - pojęcia: panarabizm, pierwsza intifada, druga intifada Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności dojścia do władzy islamistów w Iranie i Afganistanie - scharakteryzować wojnę z terroryzmem - dostrzec różne aspekty wojny z terroryzmem prowadzonej przez kraje Zachodu - ocenić przyczyny konfliktów targających współczesnym światem arabskim - scharakteryzować współczesne relacje między Arabami a Żydami	w Afganistanie oraz pierwszej i drugiej wojny w Iraku - określić wpływ wojny z terroryzmem na państwa i społeczeństwa krajów arabskich i krajów zachodnich - ocenić wojnę z terroryzmem pod względem jej efektów
31. Integracja europejska	Uczeń zna: - datę: 2004 - nazwy kolejnych organizacji	Uczeń zna: daty: 1952, 1957, 1993	Uczeń zna: - daty: 1967, 1992 - argumenty zwolenników	Uczeń zna: - datę: 1991–1999 - cele istnienia EWG i Euratomu	Uczeń potrafi: przedstawić okoliczności, w jakich do procesów

	utworzonych w ramach procesu integracji europejskiej • państwa przystępujące do wspólnot europejskich w kolejnych etapach integracji • filary Unii Europejskiej Uczeń potrafi: • wymienić główne przyczyny integracji europejskiej • wskazać na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej	Uczeń rozumie: • pojęcia: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), traktat z Maastricht (traktat o Unii Europejskiej) • potrzebę integracji europejskiej jako sposobu rozwiązywania problemów politycznych i gospodarczych Europy po II wojnie światowej Uczeń potrafi: • wymienić czynniki wpływające na przyspieszenie integracji europejskiej	i przeciwników włączenia krajów postkomunistycznych w procesy integracyjne w Europie Uczeń rozumie: • pojęcia: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Wspólnota Europejska (WE) • wpływ wojen w byłej Jugosławii na przyspieszenie procesów integracyjnych na wschodzie Europy Uczeń potrafi: • przedstawić poglądy eurosceptyków na proces integracji oraz na Unię Europejską	Uczeń rozumie: • podłoże konfliktu w byłej Jugosławii Uczeń potrafi: • przedstawić etapy integracji europejskiej • scharakteryzować konflikt w byłej Jugosławii	integracyjnych zostały włączone kraje postkomunistyczne
32. Dzisiejszy świat	Uczeń rozumie: • pojęcia: kultura masowa, globalizacja,	Uczeń zna: • ramy chronologiczne rewolucji przemysłowej,	Uczeń zna: • różne przejawy procesu globalizacji	Uczeń zna: • argumenty zwolenników i przeciwników	Uczeń potrafi: • wypowiedzieć się w dyskusji na temat globalizacji

	konsumpcjonizm • na czym polega wielobiegunowość współczesnego świata Uczeń potrafi: • wyjaśnić, na czym polega kultura masowa • podać przykłady, w jaki sposób globalizacja wpływa na nasze życie	technologicznej i naukowo-technologicznej Uczeń rozumie: • pojęcia: rewolucja technologiczna, rewolucja naukowo-technologiczna, społeczeństwo informacyjne, globaliści, antyglobaliści Uczeń potrafi: • wymienić społeczne skutki rewolucji naukowo-technologicznej • wskazać najważniejsze cechy społeczeństwa informacyjnego	Uczeń rozumie: • pojęcie: epoka postindustrialna Uczeń potrafi: • wskazać najważniejsze zmiany w życiu człowieka i społeczeństwa wywołane każdą z rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice • scharakteryzować proces globalizacji w wymiarze ekonomicznym, politycznym i kulturowym	procesu globalizacji Uczeń potrafi: • scharakteryzować wszystkie typy rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice • scharakteryzować przemiany polityczne na świecie po upadku ZSRR	• ocenić zmiany zachodzące we współczesnym świecie
33. Polska w NATO i Unii	Uczeń zna: • daty: 1999, 1 V 2004 • założenia ustrojowe państwa polskiego	Uczeń zna: • postać: Leszka Balcerowicza • główne trudności	Uczeń zna: • daty: 1990, 1991, 1992, 1994, 1997	Uczeń zna: • główne elementy programów ruchów liberalnego	Uczeń potrafi: • przedstawić ewolucję ustrojową państwa polskiego w latach 90.

Europejskiej	w myśl Małej konstytucji i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Uczeń rozumie: • pojęcia: „wojna na górze”, Mała konstytucja Uczeń potrafi: • wyjaśnić, z czego wynikał konflikt wśród przedstawicieli opozycji określany jako „wojna na górze” • wskazać Polskę na współczesnej mapie Europy	III Rzeczypospolitej • założenia polskiej polityki zagranicznej w okresie II Rzeczypospolitej i w czasach PRL Uczeń rozumie: • pojęcia: plan Balcerowicza, wolny rynek, Mała konstytucja, zwrot na Zachód Uczeń potrafi: • wyjaśnić założenia planu Balcerowicza i wymienić jego skutki • wyjaśnić, dlaczego po 1989 r. Polska zdecydowała się dokonać zwrotu na Zachód	Uczeń rozumie: • pojęcie: Sojusz Lewicy Demokratycznej • społeczne skutki zmian politycznych i gospodarczych zachodzących w Polsce po 1989 r. • znaczenie przystąpienia Polski do NATO i do Unii Europejskiej Uczeń potrafi: • wyjaśnić, z czego wynikał szok mieszkańców Polski związany z przemianami politycznymi po 1989 • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wyborów prezydenckich i pierwszych w pełni wolnych wyborów do sejmu i senatu • scharakteryzować przemiany gospodarcze w Polsce po 1989 r.	i narodowo-katolickiego Uczeń potrafi: • przedstawić przemiany, jakie zachodziły na polskiej scenie politycznej po 1989 r. • dostrzec wpływ konfliktów związanych z „wojną na górze” na polską scenę polityczną • wyjaśnić, czym było uwłaszczenie nomenklatury	• ocenić polityczne i społeczne skutki zwrotu na Zachód
Świat i Polska na przełomie wieków (lekcja powtórzeniowa)					

Sprawdzian wiadomości					

Przedmiotowy system oceniania historii kl. IV

Przedmiotem oceniania są:

I. Wiadomości - wiedza przedmiotowa.

II. Umiejętności - posługiwanie się datami, faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków.

III. Postawa ucznia, jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

Formy sprawdzania wiedzy:

- sprawdzian /test
- kartkówka
- odpowiedź ustna
- zadanie domowe
- aktywność na lekcji
- praca w grupach
- projekt
- praca dodatkowa

Zasady ustalania oceny ze sprawdzianu:

- ocena celująca 100%
- ocena bardzo dobra 91-99%
- ocena dobra 75-90%
- ocena dostateczna 51-74%
- ocena dopuszczająca 31-50%
- ocena niedostateczna 0-30%

Kryteria poszczególnych ocen:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając swoją wiedzę
- wiadomości wykraczające poza treści objęte programem nauczania
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach historycznych
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania
- warunkiem uzyskania oceny celującej semestralnej i końcowo rocznej jest uzyskanie przez ucznia ze sprawdzianów ocen 5 lub 6.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności przewidziany programem nauczania w danej klasie
- sprawnie posługuje się wiadomościami, łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych
- stosuje chronologię i hierarchię treści
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne
- posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych
- potrafi stosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń
- biegle posługuje się mapą
- umiejętnie analizuje teksty źródłowe
- umie bronić swoich poglądów, a także dochodzić do porozumienia w kwestiach spornych
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje
- zadania o średnim stopniu trudności, złożoności
- poprawnie ocenia i opisuje wydarzenie historyczne
- wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych
- stosuje prawidłowo terminy i pojęcia historyczne
- wykazuje dużą znajomość dat
- prawidłowo posługuje się osią czasu
- poprawnie posługuje się mapą
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł
- efektywnie współpracuje w zespole, jest aktywny w grupie
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści nauczania na poziomie podstawowym
- rozwiązuje i wykonuje zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim
- stopniu złożoności - ocenia wydarzenia i opisuje je z pomocą nauczyciela
- zna podstawowe pojęcia historyczne
- posiada podstawową wiedzę faktograficzną
- próbuje selekcjonować, porównywać i klasyfikować fakty i informacje
- odczytuje wydarzenia z osi czasu
- określa wiek zdarzenia, zna ważne daty
- dostrzega podstawowe związki między różnymi faktami historycznymi
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji
- odrabia zadania domowe
- poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych
- ma duże braki w wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrobić
- wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności
- przejawia chęć i gotowość do przyjmowania nowych wiadomości
- stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy
- stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze
- raczej rzadko odrabia zadanie domowe.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach
- uniemożliwiające dalszą naukę
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości, a także współpracy z
- nauczycielem
- nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego
- notorycznie nie odrabia zadań domowych.

1.Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.:

- brak pracy domowej
- brak zeszytu
- brak pomocy potrzebnych do lekcji
- niegotowość do odpowiedzi

Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiadanych prac klasowych i sprawdzianów/testów.

2. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

3. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna (informacja przesłana przez dziennik elektroniczny).

4. Uczeń powinien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.

5. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w parach lub grupach może być oceniana plusami „+” (za 5 „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą).

6. Brak aktywnego udziału w zajęciach, np. nie wykonywanie zadań, nieumiejętność odpowiedzi nawet na proste pytania dotyczące tematu lekcji może być oceniana minusami „-” (za 5 „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną).

7. Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.

8. Uczeń, który opuścił sprawdzian, otrzymuje nb,

9. Po powrocie do szkoły uczeń ma dwa tygodnie na napisanie zaległego sprawdzianu. Okres dwutygodniowy przysługuje uczniom, którzy byli dłużej nieobecni (co najmniej tydzień). W przypadku nieobecności krótszej niż tydzień uczeń ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian, test kompetencji, kartkówkę na kolejnej lekcji po powrocie do szkoły.

10. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną, jak również inne oceny ze sprawdzianu (dopuszczającą, dostateczną) w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela – w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania.

11. Każdą pracę klasową, sprawdzian, test kompetencji uczeń może poprawiać tylko jeden raz, bez względu na to, jaką ocenę otrzymał. Jeżeli uczeń na poprawie otrzyma gorszą ocenę, ocena zostanie wpisana.

12. Ściąganie na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

13. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela . Warunkiem jest aktywna obecność na lekcji lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.

14. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni (w zależności od długości absencji). Informowanie o ocenach.

1. Wszystkie oceny są zapisane na bieżąco w dzienniku i wystawione według ustalonych kryteriów.

2.Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny

3. W przypadku trudności w nauce, częstszego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu – rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem. Nauczyciel wówczas wskaże sposoby pomocy uczniowi w nauce.

Uczniowie posiadający aktualne orzeczenie lub opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej:

W przypadku tych uczniów na ocenę ma wpływ zaangażowanie, postawa w stosunku do przedmiotu taka jak: aktywność na lekcji, odpowiednie zachowanie, wykazywanie chęci opanowania danego zakresu wiedzy, systematyczne przygotowanie się. Uczniowie z dostosowaniami są odpytywani z uprzedzeniem oraz naprowadzani na odpowiedź. Jeżeli jest taka potrzeba istnieje możliwość zamiany formy pracy pisemnej na ustną, wydłużenie czasu na wykonanie zadania, odpowiadania indywidualnie bez obecności innych uczniów . Ponadto uczniom o stwierdzonej dysgrafii, dysortografii nie obniża się oceny za błędy ortograficzne w pracach pisemnych /np. zadania domowe/.

Opracowane na podstawie kryteriów wymagań wydawnictwa; Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Statut Szkoły.